

vocant *Angello*» a. 996 (BABL III, 250). Sembla com si llavors ho haguessin pres com una espècie d'epítet, d'un sector del poble on hi havia molts corrals d'ovelles, i s'hi sentia molta fortor i belar d'anyells. D'Anyells davalla un riuet, que ara anomenen *El Rudonell* i ha de ser pron. pop. per *Riu d'Anyell* (dissimilat $n-l > n-l$).

En tot cas des d'antic el mot havia tingut força aplicació toponímica, *Pla d'Anyella*, entre la Collada de Toses i el Puigllançada (es diu a *pladanyèl*, sense article, 1923): tot ell una immensa i ondulant planada d'anyells pasturant-hi, dos terços de l'any: cosa que junt amb la construcció sense article, autoritza a partir d'un col·le. ja ll. vg. AGNELLA; més aviat d'una formació adj. PLANA AGNILIA, neutre plural de -ILE adj., 'plans poblats d'anyells' (amb dissim. $n-y > d-y$). AHòtrop d'aquest AGNELLA deu ser *Nyiri*, te. d'Unarre (amb els fenòmens fonètics pre-cat. estudiats en E. T. C. I, 132 i 137). *Coma dels Anyells* te. Castellar del Riu, a 1 h. del Pla de Campllong pujant als Rasos de Peguera (CATorra, *Pir. Cat.*, Bgd. 74). *Coll de l'Anyellet*, te. Montferri (XLVI, 36.4) més aviat col·le. en -ETUM que no diminutiu; cf. formacions en -ETUM com en ASINETUM > *Ainet*, HIRUNDINETUM > *Anduronet*. Sa Penya de s'Anyell Orient (XL, 14.8). *Anyell* NP (al.), a Bivils, Rbg. (xxx, 63).

L'ANYERA, Coll de l'anyera al Priorat, dins la fonda i revoltejant vall de Capcanes, de molta reminiscència morisca (XIII, 19.7), potser de l'arrel àr. *nīr*, molt descabdellada, entorn de la idea de 'tramar, marcar amb fils'; p. ex.: < (coll d')*Aniàr*, pl. de *naij* «trame, lisière, joug», «côte d'une route»; o bé d'*an-nīra* (amb article) «pièce du métier de tisserand» (Belot, 877b); «*nīra*: licium» RMa 457, 208b.

Anyerri, s. v. *Anyà*

ANYET

Anet o *Net*, riuet aff. dr. Orlina i subaff. del Llobregat d'Emp. i la Muga.

PRON. POP. *anyét* oït a Sant Climent Sescebes i crec recordar-ho de Requesens (xxii, 66.25). Botet (GGC 556), parlant de St. Cl. Sescebes: «lo riu *Net* o *Anet*: en los docs. *Agneti*».

DOC. ANT. Entre uns llocs llegats en testament, en una declaració testifical, i que hom allega haver estat donats al monestir de St. Quiric de Colera, per Carlemany, en les valls de Leocarcari (nom antic de Peralada), s'enumeren entre altres parròquies: «in Maseracho Sti Martini; juxta rivo *Agneti* Sti Clementis; in Cantalupis Sti Stephani; in Rechisidno Sti Martini; juxta rivulo Urlino, Sti. Genesisii; in Rabedoso, Sti. Juliani» (Villanueva, *Vi. Lit.* XIII, apè. IV, 225); també Alsius, s. v. *Leocarcario*, p. 139, declaració que es pretén feta en l'any 844; en realitat sembla ser una falsificació antiga, feta c. l'a. 1200, però amb noms autèntics i per gent de Colera o de Peralada, coneixedora del país.

ETIM. Aquí doncs l'*Anyet* figura com *rivus* i l'Or-

lina com *rivulus*, com si ells consideressin que és l'*Anyet* el principal, i l'Orlina el subafluent. Quasi tant se val perquè de fet, entre tots dos junts i altres altes valls de la Serra de Requesens són verament un conjunt de riuetes, format com és per la unió de tota una petita munió de corrents. La seva branca principal es forma al peu de Requesens per la unió de les tres grans valls: del Coll Pregon, del Coll del Pal i de la Verneda, més altres dues de més petites, que juntes reben, 2 k. més avall, el tribut de la clotada de Requesens; i al cap d'un altre N., se'ls afegeix la gran ribera de Mirapol, quasi tan gran com totes elles plegades, i formada, per la seva banda, per tres branques. Tots aquests corrents pirinencs duen aigua permanent.

En conclusió és tracta d'un col·le. derivat de AMNIS 'riu menor': *AMNĒTUM; al costat del qual hi degué haver una variant *AMNIETUM duplicat paral·lel a RUPETUM/RUPIETUM, col·le. de RUPES 'roca, cingle' (d'on, en loc.genit., RUPĪĒTĪ, que demostro com ètímon de *Rupit*); VINETUM/VINIETUM (> *vinyet*, *viñedo*); GLARETU/GLARIETU, en lloc del clàssic GLARETUM (> castellà *Laredo*); i d'altra banda GLARI- > català *Lleret*, *Glorieta*. De la base AMNETUM vénen les formes *Anet*, *Net* (MN > cat. n); i de la variant AMNIETU la forma *Anyet*, que vaig oir, i representada per la grafia *Agneti* dels anys 1200.

Anyor (St. Mateu), V. *Anuir Anyós*, V. *Anyà Anyús*, V. *Nyus Anzànico*, V. *Antist L'Anzell*, te. Vilafranca de Bonany (DECat I, 357b31, s. v. *aranzel*); i *Lanzell* men. aquí, vol. I, 177-8 *Aonant*, V. *Vilanant*, *Estanyorança* i *DECat*, s. v. *xondana*

AÓS

Poblet de l'Alt Urgellet, te. Civís. És en l'alta vall del riu del seu nom, a gran altura (molt més de 1000 metres), que desemboca a la Valira prop de St. Julià de Lòria; 1h15 aigües amunt de Beixesarri, on el riu d'Aós es fica en territori andorrà.

PRON. POP. *ós* Seu d'Urgell (1920); *aós* Tor, 1932 (v, 3); en arribar a prop de les cases pregunto: —com ne diuen d'aquest poble; i contesten: —*aós* (1962). Tant allí com en el veí Tor, tenen, doncs, consciència tradicional que el nom comença en A-; com que això és conforme a les mencions antigues, vaig recomanar que així s'adopti en la grafia normal catalana (com s'ha fet en el Nomencl. C. E. C., ed. Aedos). Segons les antigues hi hagué sempre una altra vocal abans de la tònica, vocal que oscil·la entre aquest timbre i altres; entre ells també *e:*: a la part alta de la ribera de Santa Magdalena hi ha les bordes de Confent, que també anomenem Bordes d'*eós* a Farrera de Pall. (xxii, 79); *Anyós*, *Relació de la V. d'Andorra* (1938): «a l'O.N. hi ha *vall d'Eós*», poble d'Espanya, pp. 8 i 23. En l'adopció de la grafia *Os*, per part de les oficines de la SdUrg. seria decisiva la frase «ingeniosa» d'un bisbe castellà recent en visita pastoral, que amolla, baixant d'allí i de Tor, masegat: «no más *Osos* ni más *Toros*», rebentat d'anar sobre una mula o ca-